

**Τίτλος Μαθήματος (ΑΕ1):**

«Δικαιώματα του Παιδιού»

«Children's Rights»

**Επιλεγόμενο:** Πιστωτικές μονάδες (ECTS): 6**Υπεύθυνη Μαθήματος - Διδάσκουσα****Ευτυχία Κατσιγαράκη**, Δρ. Εγκληματολογίας, Παντείου Πανεπιστημίου.Βιογραφικό Σημείωμα: <https://critical.humanities-ekpa.gr/courses/tautotita-eterotita-polipolitismikotita/>Επικοινωνία: [ekatsigaraki@gmail.com](mailto:ekatsigaraki@gmail.com)**Β. ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΞΑΜΗΝΟ****1. ΓΕΝΙΚΑ**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               |                                      |                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------|
| <b>ΣΧΟΛΗ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ                                                                                                        |                                      |                           |
| <b>ΤΜΗΜΑ/ΠΜΣ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ (EDUCATION SCIENCES: THEATRE PEDAGOGY) |                                      |                           |
| <b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ΠΜΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 7                                                                                                               |                                      |                           |
| <b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ΒΕ2                                                                                                                           | <b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>               | 2 <sup>ο</sup>            |
| <b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | «Δικαιώματα του Παιδιού»<br>«Children's Rights»                                                                               |                                      |                           |
| <b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b><br>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων |                                                                                                                               | <b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> | <b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               | 3                                    | 6                         |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               |                                      |                           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               |                                      |                           |
| <b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b><br>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων                                                                                                                                                                                                                                    | Μάθημα ειδικού γνωστικού υποβάθρου                                                                                            |                                      |                           |
| <b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ΟΧΙ                                                                                                                           |                                      |                           |
| <b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ΕΛΛΗΝΙΚΗ                                                                                                                      |                                      |                           |
| <b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | ΟΧΙ                                                                                                                           |                                      |                           |
| <b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <a href="https://eclass.duth.gr/courses/">https://eclass.duth.gr/courses/</a>                                                 |                                      |                           |

**2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ****Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

• *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση να:

- να κατανοούν την έννοια και το περιεχόμενο των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- να γνωρίζουν τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και άλλα συναφή διεθνή νομικά κείμενα, καθώς και τα υφιστάμενα μέσα παρακολούθησης της εφαρμογής τους.
- να έχουν ενισχύσει τη γνώση τους ως προς τον τρόπο έγκαιρης και ορθής παρέμβασης στις περιπτώσεις διαπίστωσης, πληροφόρησης ή ενδείξεων παραβίασης δικαιωμάτων.

**Γενικές Ικανότητες**

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Κατανόηση, σύγκριση και αξιολόγηση επιστημονικών δεδομένων που συνδέονται με όλες τις συνιστώσες της εκπαίδευσης
- Κατανόηση, ανάλυση, στάθμιση και διαχείριση με κριτικό τρόπο των πολλαπλών παραγόντων που διαμορφώνουν την εκπαιδευτική πραγματικότητα
- Επιλογή και εφαρμογή μεθοδολογιών και εκπαιδευτικών πρακτικών, με στόχο τη γνωστική, κοινωνική, πολιτιστική και συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών
- Σχεδίαση, εφαρμογή και αξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
- Αναγνώριση των κρίσιμων χαρακτηριστικών της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού και ανάπτυξή της μέσα από διαδικασίες κριτικής διερεύνησης και αναστοχασμού της διδακτικής πρακτικής

**3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους/τις φοιτητές-τριες αφενός στις Διεθνείς Συμβάσεις, που αφορούν τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Δικαιώματα του Παιδιού, αφετέρου στο πλέγμα προστασίας του ελληνικού δικαϊκού συστήματος για ευάλωτες κοινωνικά ομάδες με έμφαση στην ενότητα 'παιδί'. Θα αναλυθεί η φαινομενολογία της παραβίασης των δικαιωμάτων του παιδιού από φορείς κοινωνικοποίησης του (οικογένεια, σχολείο, παρέες συνομήλικων, ευρύτερο κοινωνικό σύνολο) και οι ποικίλες μορφές θυματοποίησης-κακοποίησης και εκμετάλλευσης των ανηλίκων και η φαινομενολογία της νεανικής παραβατικότητας. Θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν μελέτες περίπτωσης παραβίασης των δικαιωμάτων λόγω ευαλωτότητας, καθώς και καλές πρακτικές σε επίπεδο πρόληψης και αντιμετώπισης.

**Θεματικές Ενότητες**

1. Δικαιώματα του Άνθρωπου: α. εννοιολογικές προσεγγίσεις και θεσμικό πλαίσιο.
2. Δικαιώματα του Άνθρωπου: β. βασικές αρχές της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.
3. Εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές νομικό πλαίσιο προάσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού. Καλές πρακτικές αντιμετώπισης: α. Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού-Συμπληρωματικά πρωτόκολλα. Διεθνή και Ευρωπαϊκά κείμενα παιδικής προστασίας μη δεσμευτικού χαρακτήρα. β. Παρουσίαση σχεδίων δράσης & καλών πρακτικών, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, Συμβουλίου της Ευρώπης, Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε) και μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΗ.ΚΥ.Ο).
4. Εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές νομικό πλαίσιο προάσπισης των δικαιωμάτων του παιδιού. Καλές πρακτικές αντιμετώπισης: γ. Το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο προστασίας για τα δικαιώματα του

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>παιδιού. Σύνταγμα Αστικός Κώδικας, Ποινικός Κώδικας, Κώδικας Ποινικής Δικονομίας- Ειδικοί νόμοι.</p> <p>5. Φαινομενολογία νεανικής παραβατικότητας: θεωρητικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις.</p> <p>6. Παραβατικότητα ανηλίκων: Στο οικογενειακό περιβάλλον.</p> <p>7. Παραβατικότητα ανηλίκων: Στο σχολικό περιβάλλον.</p> <p>8. Παραβατικότητα ανηλίκων: Στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Παρέες συνομηλίκων, Νεανικές- υποκουλτούρες, Συμμορίες ανηλίκων, Ολοπαγή ιδρύματα (ψυχιατρικά ιδρύματα, καταστήματα κράτησης, δομές φιλοξενίας, κ.ά.).</p> <p>9. Φαινομενολογία θυματοποίησης ανηλίκων.</p> <p>10. Θυματοποίηση στην οικογένεια.</p> <p>11. Θυματοποίηση ανηλίκων από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον: Διακίνηση και εμπορία ανηλίκων (trafficking), Ασυνόδευτοι ανήλικοι, Παιδιά σε κίνηση (children on the move).</p> <p>12. Θυματοποίηση ανηλίκων: Στο σχολικό περιβάλλον.</p> <p>13. Θυματοποίηση ανηλίκων: Παρέες συνομηλίκων, Υποκουλτούρες, Διαδίκτυο.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <p><b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b></p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Δια ζώσης, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                        |
| <p><b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b></p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές. Χρήση εκπαιδευτικής πλατφόρμας (e-class)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                        |
| <p><b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b></p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη &amp; ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p> | <p><b>Δραστηριότητα</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Διαλέξεις                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 39                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Σεμινάρια                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 8                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Αναζήτηση και μελέτη βιβλιογραφίας / εργογραφίας                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 48                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Εβδομαδιαίες εργασίες / παρουσιάσεις                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 13                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Εκπόνηση τελικής εργασίας                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 42                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>150</b>                             |
| <p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>                                                                                                 | <p>Διαμορφωτική, Τελική Αξιολόγηση</p> <p>Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. με διαμορφωτική αξιολόγηση, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, με παράδοση κριτικού σχολιασμού ανά μάθημα παρακολούθησης.</li> <li>2. με παράδοση γραπτής τελικής εργασίας</li> </ol> <p>Κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>α. πρόσφατη βιβλιογραφία</li> <li>β. πρωτοτυπία σχεδιασμού μαθήματος / υλικού</li> <li>γ. δομή, μορφή και ποιότητα περιεχομένου.</li> </ol> |                                        |

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αγάθωνος-Γεωργόπουλου, Ε., & Τσαγκάρη, Μ. (1999). *Εγχειρίδιο για τα δικαιώματα του παιδιού*. Αθήνα: Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού.
2. Αλεξιάδης, Σ. (1996). *Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας*. Θεσσαλονίκη : Σάκκουλα.
3. Andrews, D., & Bonta, J. (2003). *The Psychology of Criminal Conduct*. Cincinnati: Anderson Publishing Co.
4. Αρτινοπούλου, Β., & Μαγγανάς, Α. (1996). *Θυματολογία και Όψεις Θυματοποίησης*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
5. Bartol, C. & Bartol, A. (2004). *Introduction to Forensic Psychology*. Thousand Oaks: CA Sage.
6. Γαζή, Θ. (2022). *Η διεθνής προστασία των ευάλωτων ομάδων υπό συνθήκες κρίσης*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
7. Δημόπουλος, Χ. (1997). *Ο ανήλικος ανθρωποκτόνος*. Αθήνα –Κομοτηνή: Α. Ν. Σάκ-κουλα.
8. Gottfredson, D., & Herrenkohl, (2001). *Schools and delinquency*. Cambridge: University Press.
9. Hardiman, P.S., & Lapeyre, F. (2004), *Youth and exclusion in disadvantaged urban areas: Policy approaches in six European cities*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
10. Κατσιγαράκη, Ε. (2004). *Οικογένεια και Παραβατικότητα*. Αθήνα: Α. Ν. Σάκκουλα.
11. Νάσκου-Περράκη, Π. (2022). *Δικαιώματα του Ανθρώπου*. Αθήνα– Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
12. Πανούσης, Γ. (1990). *Νεανική Εγκληματικότητα. Το "παιχνίδι" και η "πρόκληση"*. Στο: Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας των Ανηλίκων. Αθήνα: Αντ. Ν. Σάκκουλα.
13. Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ECHR). (2015). *Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα δικαιώματα του παιδιού*. Διαθέσιμο 3.4.2022: [https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook\\_rights\\_child\\_ELL.pdf](https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_rights_child_ELL.pdf)
14. European Court of Human Rights: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
15. European e- Justice Portal για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα:
16. [https://e-justice.europa.eu/176/EL/national\\_courts\\_and\\_other\\_nonjudicial\\_bodies](https://e-justice.europa.eu/176/EL/national_courts_and_other_nonjudicial_bodies)
17. Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: <https://unric.org/>
18. Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Συμβούλιο της Ευρώπης (FRA) (2015). *Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα δικαιώματα του παιδιού*. [https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook\\_rights\\_child\\_ELL.pdf](https://www.echr.coe.int/Documents/Handbook_rights_child_ELL.pdf)
19. Συμβούλιο της Ευρώπης: <https://www.coe.int/el/web/about-us>